

Ingliz tilidagi “spirituality” semantik maydoni va uning tarkibi

Akhmedova Mehrinigor Bahodirovna, Dotsent, PhD

Buxoro davlat universiteti, Ingliz adabiyotshunosligi kafedrası

<https://orcid.org/0000-0003-1198-0326>

m.b.axmedova@buxdu.uz

Annotatsiya. Ushbu maqolada ingliz tilidagi “spirituality” umumiy semali atov birliklari tizimidagi kengayish, torayish, soddalashish yoki murakkablashuv kabi lug’aviy o’zgarishlar tahlil qilingan.

Kalit so’zlar. ma’naviyat, spirituality, ma’no, ruh, kategoriya, ma’rifat, konseptlashtirish.

The semantic field of “spirituality” and its structure in English

Abstract. This article analyzes the lexical changes in the system of noun units with the general meaning of "spirituality" in the English language, such as expansion, narrowing, simplification or complication.

Key words. spirituality, meaning, spirit, category, enlightenment, conceptualization.

Семантическое поле “духовность” в английском языке и его состав

Аннотация. В данной статье анализируются лексические изменения в системе именных единиц с общим значением “духовность” в английском языке, такие как расширение, сужение, упрощение или усложнение.

Ключевые слова. духовность, смысл, дух, категория, просветление, концептуализация.

Kirish. Til o’zida millatning tarixi bilan bir qatorda uning hozirgi ijtimoiy ahvoli, turmush tarzi va tafakkuridagi o’zgarishlarni yaqqol namoyon qiladi. Agar til bir emas,

bir necha millatlar uchun asosiy muloqot vositasiga aylansa, ushbu yangilanishlarning amalga oshish jarayoni yanada jadallashadi. Zero, turli millat vakillari muloqotga kirishuvchi til aqidaga aylanib qolgan qoliplardan yiroq, erkin tafakkur mahsuli sifatida namoyon bo'la boshlaydi. Bugungi davr globallashuv asri, axborot hurujlari asri deya bong urilayotgan bir paytda mazkur globallashuv jarayonlari bevosita o'z aksini topadigan xalqaro muloqot tili bo'lgan ingliz tili ham zararli ta'sirlarga qarshi himoyaga muhtoj. Chunonchi, kichik millatlar madaniyati hamda tili qadrsizlanishiga va hatto yo'qolib ketishiga sabab bo'layotgan ingliz tili kabi xalqaro tillarning o'zi ham mudom xavf ostida bo'ladi. Bunday xavf, asosan, quyidagilarda ko'rinadi: xorijiy so'zlashuvchilar tomonidan tilga sof muqobili mavjud bo'lgan tushunchalar olib kiriladi, natijada, asli ingliz muqobili bo'lgan so'zlar o'rniga boshqa tildagi so'zlarning kirib kelishi va mavjud so'zlarning muloqotdan chiqib ketishi bora-bora mazkur tilning asl lug'aviy imkoniyatlari torayishiga sabab bo'ladi.

Ayni vaziyatda ingliz tilidagi keng qamrovga ega bo'lgan, murakkab lug'aviy birliklar ma'nosi turli madaniyat vakillari shuurida turli tushunchani ifodalashi mumkin. Shu sababdan ushbu turdagi leksik birliklar alohida kontseptosferaga ega kontseptlar sifatida tadqiq etilsa, "ma'naviyat", "ma'rifat" va "mafkura" kabi tushunchalar mohiyati atroflicha keng hamda izchil izohlanishiga yo'l ochib beradi.

Qaysi til, e'tiqod va millat vakili bo'lmasin, inson o'z nutqida umumbashariy qadriyatlarni ifodalovchi tushunchalarga qayta-qayta murojaat etadi. Ammo ko'p hollarda ushbu mavhum tushunchalarning to'laqonli izohini topish mushkul masala va ingliz tilida ham "ma'naviyat" tushunchasi bugungi kunga qadar atroflicha izohlanmagan. Zero, ma'naviyat kontseptiga nisbatan qayta uyg'ongan qiziqish va ushbu mavzudagi adabiyotlar soni ko'payib borayotganligiga qaramasdan, mazkur tushunchaning to'laqonli izohi haligacha yaratilmagan: "Despite the renewed interest and growing literature on spirituality, there is no consensus on a definition of this concept". Ushbu bo'shliq esa masalani lisoniy kategoriya sifatida tarkiblashtirib o'rganishda ancha qiyinchilik tug'diradi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Ingliz tilida "spirituality" istilohi faqat diniy qatlam bilan chegaralanib qolmay, balki undan-da yirikroq hodisani ifodalaydi va

izohlardan birida mazkur tushunchaga quyidagicha ta'rif beriladi (Ushbu izoh boshqalariga nisbatan keng qamrovliligi bilan ajralib turadi): "Spirituality is a personal search for meaning and purpose in life, which may or may not be related to religion. It entails connection to self-chosen and/or religious beliefs, values, and practices that give meaning to life, thereby inspiring and motivating individuals to achieve their optimal being. This connection brings faith, hope, peace, and empowerment. The results are joy, forgiveness of oneself and others, awareness and acceptance of hardship and mortality, a heightened sense of physical and emotional well-being, and the ability to transcend beyond the infirmities of existence". Talqinga ko'ra, ma'naviyat insonning o'z hayotidan ma'no va maqsad qidirish jarayoni, u diniy e'tiqodga aloqador bo'lishi yoki bo'lmasligi ham mumkin. Bu voqelik shaxs tomonidan ixtiyoriy ravishda tanlangan ma'lum bir axloqiy nizom va diniy e'tiqodlarni, hayotga ma'no-mazmun baxsh etishga qaratilgan turli harakatlarni o'z ichiga oladi. Bu unsurlar mushtarakligi insonning kamolotga yetishiga xizmat qiladi. Ushbu voqeliklar orasidagi aloqadorlik ishonch, umid, xotirjamlik va qudratlilik kabi hislar mushtarakligini vujudga qeltiradi. Natijada, quvonch, insonning o'ziga va o'zgalarga nisbatan kechirimlilik, qiyinchilik va foniylilikdan boxabarlik, ushbu holatlarni qabul qilish, jismoniy va emotsional sog'lomlik hissi, shuningdek, borliqdan tashqari bo'lgan mavhumotlarni anglash va his etish kabi jarayonlar yuzaga keladi.

Anglashilganidek, inglizxabon xalqlar shuurida spirituality, avvalambor, insonning o'z hayotidan qoniqish hissi bilan chambarchas bog'liq. Zero, bunda deduktiv tafakkurdan, ya'ni mustahqam e'tiqodning inson hayotiga mazmun olib kelishiga ishonuvchi ongdan farqli o'laroq, shaxsning o'z hayoti mazmunini anglashi va uni teran his qilgan holda o'z oldiga maqsadlar qo'yishi, uni mustahkam e'tiqod sari yetaklashi kabi voqelikka ishonuvchi induktiv tafakkur namoyon bo'ladi.

Tahlil va natijalar. Ingliz ma'naviyati insonning nafaqat belgilangan ma'lum bir axloqiy qadriyatlarga amal qilishini, shu bilan birga, kishining ushbu jarayonga o'z printsiplari, shaxsiy e'tiqodi prizmasi orqali qarashini ham hisobga oladi. Ingliz tilida "spirituality" ham umuminsoniy ma'no, ham har bir shaxs uchun alohida mohiyat kasb etadi. Yuqorida keltirilgan fikrga e'tibor qaratsak, ushbu e'tiqodiy qarashlar va shaxsiy

printsipal mushtarakligi insonda ishonch, umid va xotirjamlik kabi tuyg'ularni uyg'otishiga urg'u berilganligini anglaymiz. Ushbu tuyg'ular, o'z navbatida, kishida quvonch (baxt), kechirimlilik va hayotning o'tkinchiligini anglashga sabab bo'ladi. Ingliz tafakkurida "spirituality", avvalambor, baxt bilan bog'liq holda tushuniladi. Xotirjamlik va umid kabi hissiyotlar esa ma'naviyat atrofida o'ziga xos kontseptosfera hosil qiladi.

Tushunchaning inson ongida yuqoridagi kabi farqli anglashilishiga misol sifatida "spirituality" kabi mavhum kontseptlar freym va skriptlari har bir xalq tafakkurida turlicha shakllanishiga guvoh bo'lamiz. Ya'ni ingliz ongida "spirituality" nafaqat diniy va boshqa mavjud e'tiqodlar hosilasi, balki kishining o'z-o'zini bilishi, o'z shaxsiy e'tiqodlarini muayyan ijtimoiy hayotdagi mavjud me'yoriy e'tiqodlar bilan mushtarak holda anglashi sifatida voqelanadi.

Ayni yuqoridagi tafovutda namoyon bo'lgan o'ziga xosliklar xalq mafkurasi shakllanishida asosiy rollardan birini o'ynaydi. Xalqlar e'tiqodi, ularning hayot tarzi, xalqni xalq sifatida birlashtirib turuvchi umumiy maqsadlari tilda faqatgina o'sha xalqqa xos tushunchalar orqali ifodalanadi. Ayni vaziyatdagi kabi birgina tushuncha boshqa bir xalq ongida turli tarkibiy qismlardan tashkil topishini anglash orqali butun bir millat yoki xalqning o'tmish va kelajagini idrok etishga yo'l ochiladi. O'zbek tilidagi "ma'naviyat" istilohi ingliz tafakkurida birgina ifoda bilan to'liq anglashilmagani kabi ingliz tilidagi "spirituality" kontsepti ham o'zbek tilida birgina istiloh bilan ifodalana olmaydi. Zero, ushbu ikki atamaning kelib chiqish sabablari va uning xalq turmush tarzida voqelanishi turlicha, kontseptlar skripti tarkibi ham turlicha tushunchalardan tashkil topgan. Bir tushunchani ifodalovchi so'z har xil tillar va madaniyatlarda turlicha zotiy sifatlardan tashkil topsa-da, ularning mohiyati aynan bir xil ekanligi turfa tarixga ega bo'lgan xalqlar tafakkuri baribir mohiyatan bir xil bo'lgan tushunchalar zahirida shakllanib boradi.

Ingliz tilida "spirituality" e'tiqodiy qarashlardan kelib chiqqan va, ayni paytda, ulardan xoli holda quyidagicha xarakterlanadi: 'Spirituality can mean many things in popular usage and is often understood differently by different people. While retaining a certain ambiguity, its current range of application extends from traditional

institutional religion to occult practices. In general, the term appears to denote approaches to discovering, experiencing, and living out the implications of an authentic human life". Demak, ommaviy qo'llanishda ushbu tushuncha turli ma'noni anglatishi, shu bilan birga, har bir kishi ongida turlicha anglashilishi tabiiy hol. Tushuncha izohida bir qancha noaniqliklar, chalkashliklar bo'lishiga qaramasdan, uning ayni davrdagi qo'llanish doirasi an'anaviy diniy e'tiqodlardan tortib, okkultik ta'limotlarga qadar boradi. Umuman olganda, istiloh "kashf etish", "tajribadan o'tkazish va haqiqiy hayot tarzini boshdan kechirish" kabi mohiyatlarni anglatishga xizmat qiladi.

"Oxford English Dictionary" (Oksford ingliz tili lug'ati)da tushuncha asosida yotgan "spirit" (ruh) so'zining yigirma to'rt ma'nosi keltiriladi. "The general meaning underlying all the uses is that of an animating or vital principle which gives life, transcending the material and mechanical. It refers to the essential nature of human beings, their strength of purpose, perception, mental powers, frame of mind" Ushbu ma'nolarning tub mohiyati "insonga hayot bag'ishlovchi yoki uni tiriltiruvchi, moddiy va mexanik voqeliklar chegarasidan o'tib ketuvchi muhim unsur". Ruh inson mavjudligining muhim sharti bo'lgan maqsad kuchi, idroki, ong qudrati va ong tug'ilishi kabi tushunchalar bilan birga voqelanadi. Biroq istilohni o'ziga xos realiya deya qabul qilish mushkul masala. Chunki e'tiqodni idrok etish, kamolotga intilish kabilar umumbashariy voqelik yoki hodisalar sanaladi.

"Spirituality" kontseptiga daxldor ilmiy tadqiqotlarda ushbu tushuncha qator sifatlovchilar bilan xarakterlanadi. Xususan, "spirituality"ning dastlabki xarakter-xususiyatlaridan biri uning inson shuurida tug'ma vujudga kelishidir: "Human spirituality in a very real sense...unifies the whole person" and is "an inbuilt feature of the human species that develops from the beginning of an individuals life (or not) depending on [prevailing] conditions". Ya'ni ma'naviyat ("spirituality"), tom ma'noda, insonni bir butun shaxs sifatida jips holda tutib turadi. U insonning tug'ma xususiyati va tashqi muhitga bog'liq (bo'lmagan) holda tug'ilish onidan rivojlana boshlaydi.

Ushbu murakkab kontsept ingliz tilida ham qator kategoriyalardan tashkil topgan. Ular quyidagilardan iborat:

- “shaxsiy takomillashuv” kategoriyasi; (self-development);
- “hissiyot” kategoriyasi (“emotional” category);
- “ma’rifat” kategoriyasi (category of “enlightenment”);
- “ma’suliyat” kategoriyasi (category of “responsibility”);
- “vijdon” kategoriyasi (category of “conscience”);
- “e’tiqod” kategoriyasi (category of “faith”);
- “maqsad” kategoriyasi (category of “aim”);
- “taraqqiyot” kategoriyasi (category of “development”);
- “axloq” kategoriyasi (category of “ethics”).

Garchi ma’naviyat (spirituality) tushunchasining shakllanishi e’tiqodiy qarashlarga bog’liq bo’lsa-da, bugungi globallashuv asrida ushbu tushuncha o’zining asl mohiyatidan uzoqlashib ko’proq shaxsiy takomillashuv ma’nosini anglatmoqda. Fikrimizni quyidagilar asoslaydi: “If we can accept concepts such as self-worth, self-esteem and self-actualization, then it should be legitimate to explore... spirituality, for these concepts are equally as intangible as spirituality”. Bunga ko’ra, o’z qiymatini anglash, o’ziga ishonch, o’zlikni namoyon qilish kabi kontseptlarni his etar ekanmiz, ma’naviyat (spirituality) kontseptini ham shaxsiy xarakterga ega deb e’tirof etish mumkin, sababi ushbu tushuncha ham yuqoridagilar kabi mavhum. Ammo masala bu tushunchaning mavhumligida emas, balki uning har bir shaxs uchun turli qadriyatlarni anglatishida. “Spirituality” kontseptining umumiy izohi bo’lishi bilan bir qatorda ushbu kontsept har bir shaxs uchun alohida ma’no kasb etganligi sababli uni shaxsiy takomillashuv kategoriyasi sifatida ham baholash mumkin. Ma’naviyatning hissiy kategorial xususiyati quyidagi fikrda yaqqol o’z isbotini topadi: “The spirit is dynamic. It must be felt before it can be conceptualized” (Mazmuni: “Ruh – harakatdagi materiya. Uni kontseptlashtirishdan avval his qilish lozim”). Ushbu istiloh hissiy kategoriya bo’lish barobarida “harakatdagi materiya” deya tushunilishi ham mumkin: “In keeping with this view, terms like “spiritual growth” and “development” are used to express the vibrant nature of spirituality” (Mazmuni: “Ushbu fikrda davom etarkanmiz, “ma’naviy o’sish” va “rivojlanish” kabi tushunchalar ma’naviyatning harakatchan xarakterini ochib beradi”).

Har qanday shaxsiy xarakterga ega tushuncha o'z navbatida hissiy kategoriyaga ham ega bo'ladi. Ma'naviyat insonning shaxsiy takomillashuvini ham anglatishini inobatga olsak, ushbu kontsept takomillashuv jarayonida yuzaga keluvchi turli ijobiy yoki salbiy hislarni qamrab olishini anglaymiz. Shuningdek, inson takomillashuvi uning fon bilimlari rivojlanishini ham o'z ichiga oladi. Demak, inson uchun ma'naviy ozuqa sifatida baholanuvchi ma'rifiy bilimlar ham bevosita "ma'naviyat" ("spirituality") kontseptining ajralmas bo'lagidir. Garchi ma'naviyat har bir millat, har bir inson shuurida o'zgacha elementlardan tarkib topgan, turli kategoriyalarni o'z ichiga olsa ham, ushbu tushuncha qator normativ ijobiy tushunchalardan tashkil topadi. Zero, vijdon, mas'uliyat va javobgarlik hissi kabi umuminsoniy qadriyatlar inson e'tiqodi, madaniyati yoki ijtimoiy kelib chiqishidan qat'i nazar, uning ma'naviyatida asosiy tamoyillar sifatida namoyon bo'ladi. Shu bilan birga, aynan shu umumiy ijobiy kategoriyalar bir tildagi "ma'naviyat" tushunchasini boshqa tildagi muqobili bilan mutanosiblovchi tayanch nuqta sanaladi. Zero, aynan bir ma'noni ifodalovchi birliklarning kontseptosferalari, ma'no kategoriyalari bir-biridan farq qilishi ehtimoldan xoli emas, biroq ularni bir-biriga muqobil deb olishga asos bo'la oladigan bir yoki bir necha kategoriya mavjud. "Vijdon", "mas'uliyat" va "javobgarlik hissi" kabi kategoriyalar ingliz tilidagi "ma'naviyat" (spirituality) kontseptini boshqa tillardagi kontseptlar bilan bog'lab turuvchi tayanch tushunchalar hisoblanadi.

Ingliz tilidagi "spirituality" tushunchasiga uning yuqoridagi konnotativ ma'nolarini inobatga olgan holda quyidagicha izoh berish mumkin: "Spirituality is concerned with a person's awareness of the existence and experience of inner feelings and beliefs, which give purpose, meaning and value to life. Spirituality helps individuals to live at peace with themselves, to love (God and) their neighbor and to live in harmony with the environment. For some, spirituality involves an encounter with God or transcendent reality, which can occur in or out of the context of organized religion, whereas for others, it involves no experience or belief in the supernatural". (Mazmuni: "Ma'naviyat insonning his-tuyg'ulari, e'tiqodi va hayotiy tajribasini anglashi demakdir, anglash esa, o'z navbatida, hayotga qiymat, ma'no va maqsad bag'ishlaydi. Ma'naviyat insonning atrofdagilar bilan tinch-totuv hayot kechirishiga, Yaratgan va atrofdagilar bilan

munosabatlarini qadrlashga, atrof-muhitni idrok etishga o'rgatadi. Ba'zilar uchun ma'naviyat Xudoni anglash, diniy yoki dunyoviy haqiqatni anglatga, boshqalar uchun esa bu tushuncha g'ayrioddiy yoki ilohiy qudratga ishonch hissini bildirmaydi").

"Spirituality" terminining tavsifi Tisdellning ishlarida yorqinroq va mazmunliroq yoritilgan. Spirituality is an elusive term and an elusive concept, but perhaps this is so because it is all encompassing and cannot be torn from other aspects of one's life, including one's cultural experience, one's further development or one's social change work in the world... it is difficult to discuss what is so elusive and at the same time so personal and so encompassing. (Tisdell, 2000, p. 333). Spirituality is always present in the learning environment; Spiritual development constitutes moving toward greater authenticity; Spirituality is about how people construct knowledge through image and symbol; and Spiritual experiences most often happen by surprise (Tisdell, 2003, pp. 28-9). Anglashiladiki, ma'naviyat (spirituality) – nafaqat e'tiqodiy yoki shaxsiy ma'noga ega tushuncha, balki ijtimoiy ahamiyatga molik istilohdir. Zero, uning voqelanishi, yuqorida ta'kidlanganidek, ijtimoiy totuvlik va bahamjihatlikka sabab bo'la oladi.

Millat taraqqiyoti uning tafakkuri o'sishi bilan chambarchas bog'liq. Ushbu o'zgarishlar va taraqqiyot, o'z navbatida, tilda ham o'z aksini topadi. Turli hududlarda yashovchi xalqlar uchun umumiy muloqot vositasi bo'lgan ingliz tilida bu kabi taraqqiyot natijalari ko'proq seziladi. Zero, turli millat vakillarining shaxs sifatida takomillashuvi ular yashab turgan muhit, milliy va madaniy tarixdan kelib chiqqan holda har xil bosqichlarni o'z ichiga olishi, ya'ni ushbu jarayon har bir millat ongida o'ziga xos shaklda namoyon bo'lishi mumkin.

Ma'naviyat ("spirituality") tizimiga kiruvchi so'zlarning ko'pchiligi so'z yasovchi qo'shimcha va prefikslar yordamida boshqa grammatik kategoriyaga o'tishi yoki ushbu vositalar yordamida boshqa turkumlardan hozirgi tizimiga o'tgan bo'lishi mumkin. Masalan, enlightenment ("ma'rifat") atamasi enlighten (ma'rifatlantirmoq) fe'lidan, wisdom ("donishmandlik") oti esa wise ("donishmand") sifatidan kelib chiqqan. Demak, ingliz tilida "ma'naviyat" ("spirituality") kontseptosferasini tashkil

etuvchi birliklar grammatik polifunksionalligi bilan yaqqol ko'zga tashlanishini ta'kidlash mumkin.

Inson ruhiyatiga oid bo'lgan atamalar faqat bir millat ongida shakllanib, o'sha millat nutqida ro'yobga chiqqanda realiya bo'la olmaydi. Sababi, ruhiyat qanday muhitda shakllanib, rivojlangan bo'lmasin, u aynan bir-biriga mos insoniy kechinmalar, tuyg'ularni ifodalaydi. Umuminsoniy kechinmalar, butun bashariyatga xos bo'lgan hissiyotlar zahirida shakllangan ushbu tushunchalar faqat birgina millatga xos realiya deb qabul qilinishi birmuncha yanglish faraz. Binobarin, mazkur tushunchalarga realiyalik tusini hissiyot yoki kechinma emas, balki ularni boshdan o'tkazgan, ulardan ta'sirlangan va atamaga nom bergan millat tafakkuri beradi.

Ma'naviyat ("spirituality") istilohining ikkinchi xarakterli birliklari sifatida hissiy kechinmalarni ifodalovchi atamalarni olish mumkin. Bunday birliklar sirasiga inspiration – ilhomlanish, humanity – insoniylik, benevolence – oq ko'ngillilik, shame – uyat, shamefacedness – uyalish kabilar kiradi. Ushbu tushunchalar hissiy kechinmalarga oid bo'lishi bilan birga, ma'naviyat ("spirituality") kontseptining e'tiqodiy xarakterini ham ochib beradi.

Va, nihoyat, ma'naviyat ("spirituality") tushunchasining uchinchi xarakterli kategoriyasi "axloqiy xususiyatga egalik" semali birliklar. Bu kategoriyaga ethics – axloq, tolerance – toqat, behavior – xulq-atvor, generosity – saxiylik, modesty – kamtarlik, reticence – kamsuqumlik kabi birliklarni misol qilish mumkin. Axloqiy atamalar ijtimoiy xarakterga egaligi sababli ma'naviyatning jamiyatdagi o'rnini belgilab beradi.

Yuqoridagi tahlillardan kelib chiqib "ma'naviyat" atov kategoriyasini uch yirik guruh – ong, hissiyot va axloq hodisalarini ifodalovchi birliklarga ajratdik. Ong kategoriyasiga oid birliklar ma'naviyat ("spirituality") tushunchasining inson tafakkuridagi anglashinuvini aks ettirsa, hissiy birliklar mazkur tushunchaning e'tiqodiy xarakterini ochib beradi.

Xulosa. Ma'naviyat ("spirituality") kompleks tushuncha, uning tarkibiy qismlari uchga bo'lishiga qaramasdan, har bir guruhdagi birliklar soni turli tillarda farqli bo'lishi mumkin. Shu sababdan qaysidir millat ongida ma'naviyat ko'proq tafakkuriy

tushuncha sifatida gavdalansa, boshqa millat uchun bu istiloh hissiy kategoriyadir, yana boshqa bir til vakillari uchun esa axloqiy me'yorlarni anglatadi. Turli til vakillari ongida ushbu uch kategoriyadan biri ustunlik qiladi, natijada, ma'naviyat ("spirituality") tushunchasi til vakillari ongida aynan o'sha dominant xarakteristika birliklari orqali anglashiladi. Ma'lum bir tilda ma'naviyat ("spirituality") atov kategoriyasining aynan qaysi xarakteri ustunlik qilishini esa ikki yo'l bilan aniqlash mumkin.

Birinchidan, har bir guruhdagi atamalar sonini hisoblab chiqish mumkin. Bunda birliklari miqdor jihatidan yuqori bo'lgan guruh dominant hisoblanadi. Shuningdek, ikkinchi usulda, ma'naviyat ("spirituality") atov kategoriyasining qaysi birliklari nutqda faol qo'llanishini hisoblab, ustuvorlikka ega guruhni aniqlash ham mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. ISLOMOV ELDOR YUSUPOVICH, AHMEDOVA MEHRINIGOR BAHODIROVNA. THE ESSENCE OF SPIRITUALITY IN THE UZBEK LANGUAGE. XIII МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ " ЯЗЫК И КУЛЬТУРА"Челябинск, 26 апреля 2018 года. - P.12-15
2. Akhmedova Mekhrinigor Bahodirovna. "ANALYSIS AND DIFFERENT INTERPRETATIONS OF THE CONCEPT OF SPIRITUALITY". Indonesian Journal of Innovation Studies, Vol. 18, May 2022, doi:10.21070/ijins.v18i.590.
3. Magdalena NGONGO, Akhmedova Mehrinigor. A Systemic Functional Linguistic Analysis of Clauses Relationship in Luke Gospel Text, Janji Baru Using Kupang Malay. Studies in Media and Communication Journal. Vol.11, 2023. - P. 33-40.
4. Fitria Nur Hasanah, Rahmania Sri Untari, Shofiyah Al Idrus, and Akhmedova Mehrinigor Bahodirovna. Excel in Critical and Creative Thinking in Object-Oriented Programming. H. Ku et al. (Eds.): ICARSE 2022, ASSEHR 748, 2023. - P. 301–305.

5. Hazim Hazim, Ratih Puspita Anggraenni, Akhmedova Mehrinigor Bahodirovna. Altruistic Actions in COVID-19 Corpses Care: Empathy, Modeling, and More. International Conference on Advance Research in Social and Economic Science (ICARSE 2022), 2023/4/27. - P.476-484
6. Akhmedova Mekhrinigor Bahodirovna. "ANALYSIS AND DIFFERENT INTERPRETATIONS OF THE CONCEPT OF SPIRITUALITY". Indonesian Journal of Innovation Studies, Vol. 18, May 2022, doi:10.21070/ijins.v18i.590.
7. Bahodirovna, A. M. "Semantic Field and Sema in Uzbek (In the Example of 'Ma'naviyat')". INTERNATIONAL JOURNAL OF INCLUSIVE AND SUSTAINABLE EDUCATION, vol. 1, no. 4, Oct. 2022, pp. 77-80, <http://inter-publishing.com/index.php/IJISE/article/view/173>.
8. Akhmedova Mekhrinigor Bakhodirovna. "'SPIRITUALITY' LANGUAGE CATEGORY AND ITS CONTENT". Middle European Scientific Bulletin, vol. 6, Nov. 2020, pp. 57-59, doi:10.47494/mesb.2020.6.115.
9. M.B. Akhmedova. GENETIC AND STRUCTURAL SPECIFICATIONS OF THE SPIRITUALITY NOMINATIVE UNITS IN THE UZBEK LANGUAGE. Theoretical & Applied Science, Vol.10, 2018. - P.331-333